

17 ydzień

20 - 26 XI 2006

■ Sąd w Bawarii skazał byłego pielęgniarza na karę dożywotniego więzienia za zabójstwo 28 pacjentów. Morderca twierdził, że motywem jego działań było współczucie wobec ciężko chorych.

■ Przedstawiciele Unii Europejskiej, USA, Rosji, Chin, Indii, Japonii i Korei Południowej podpisali w Paryżu porozumienie finalizujące plan budowy pierwszego na świecie eksperymentalnego reaktora termojądrowego. Powstanie on w Cadarache we Francji i będzie kosztować 10 mld euro.

■ 18-letni młody człowiek dokonał napadu z zemsty za rzekome niepowodzenie życiowe na swoją byłą szkołę w Emsdetten w Niemczech. Zranił z broni palnej 11 dzieci oraz pracowników placówki. Osaczony przez policję popełnił samobójstwo.

■ Rząd Nepalu i maoiści z rebelianci podpisali w stolicy Katmandu porozumienie pokojowe, formalnie kończące 10-letnią wojnę domową, w której zginęło około 13 tys. ludzi.

■ W Bejrucie został zastrzelony przez nieznaną sprawców minister przemysłu Libanu, Pierre Dżamail, jeden z liderów libańskich chrześcijan - maronitów. Rząd libański oskarżył o morderstwo Syrię.

■ Rosja zagroziła, że gdy w 2007 roku Rumunia i Bułgaria wejdą do Unii Europejskiej, wprowadzi embargo na import produktów zwierzęcych z całej Unii - oznajmiła Komisja Europejska.

■ Na szczyście leżącego 4500 metrów n.p.m. wulkanu Sierra Negra w Meksyku został oddany do użytku największy na świecie radioteleskop. Umożliwi on naukowcom badanie obiektów odległych o 13 mld lat świetlnych od Ziemi.

■ Wybuch metanu w kopalni Halemba w Rudzie Śląskiej spowodował śmierć 23 górników. Prezydent Polski, Lech Kaczyński, ogłosił trzydniową żałobę narodową.

■ Polska utrzymała weto wobec rozpoczęcia negocjacji w sprawie nowej umowy o partnerstwie pomiędzy Unią Europejską a Rosją, ponieważ konsekwentnie odmówiono uznania jej postulatów w sporze z Rosją o zakazie eksportu polskich wyrobów mięsnych do tego kraju.

■ Podczas ataków bombowych przeprowadzonych przez bojówki szyckie w sunnickiej części Bagdadu zginęło co najmniej 220 osób, a ponad 300 zostało rannych. Następnego dnia w odwecie milicje szyckie zatrzymały, a następnie spaliły żywcem sześciu sunnitów.

■ Prezydent Ukrainy, Wiktor Juszczenko, wezwał Rosję, aby uznała pamięć ofiar głodu na Ukrainie w latach trzydziestych ubiegłego wieku. Rosja opowiada się przeciwko uznaniu Wielkiego Głodu za zbrodnię przeciwko narodowi ukraińskiemu. W latach 1932-33 w wyniku celowo wywołanego przez reżim Stalina kryzysu żywnościowego zginęło od 7 do 10 milionów mieszkańców Ukrainy.

■ W Polsce trwał strajk części listonoszy, głównie w dużych miastach. Domagają się oni zmiany organizacji pracy oraz podwyżek wynagrodzeń.

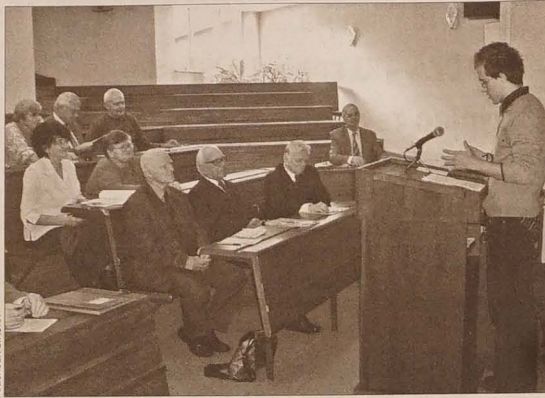
■ Torturowanie Irakijczyków w irackich więzieniach miał rzekomo nakazać osobiście ustępujący minister obrony USA, Donald Rumsfeld. Twierdzi to była general armii USA, Janis Karpinska.

■ Seria wybuchów we włoskiej fabryce olejów niedaleko Perugia zaabiła czterech robotników.

■ Na podstawie umowy o zawieszeniu broni w Strefie Gazy armia izraelska wycofała się z tych terenów.

■ Ok. 25 tys. osób demonstrowało w Stambule przeciwko rozpoczynającej się we wtorek wizycie papieża Benedykta XVI w Turcji. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.



Michał Przwara przedstawił referat o ruchu młodzieżowym po 1989 r.

GIMNAZJUM IM. J. SŁOWACKIEGO ZOSTANIE W PAMIĘCI

Wizja »zaczisza«

REGION (mro) - Komitet ds. upamiętnienia stulecia powstania Gimnazjum Realnego im. Juliusza Słowackiego na orłowskich Obrokach został już zarejestrowany, a w jego imieniu ZG Macierzy Szkolnej zawarł z Kopalnią Armii Czechosłowackiej umowę o wynajmie za symboliczną cenę kawałka ziemi położonego przed nieistniejącym już budynkiem gimnazjum. W związku z tym zostało założone również subkonto. Pieczę nad nim i wpłatami sprawuje wiceprezes ZG Macierzy Szkolnej, Józef Krygiel.

- Ustaliliśmy, że do 15 grudnia będziemy przyjmować wszelkie sugestie byłych uczniów i sympatyków gimnazjum z całego Zaozlia odnośnie tego, jak to miejsce miałyby wyglądać - po-

Dla potrzebujących

KARWINA (wak) - Fundacja „Zdrowe Miasto” przy współudziale m.in. Rady Zdrowego Miasta Karwiny, Śląskiego Kościoła Ewangelickiego, Czeskiego Czerwonego Krzyża i magistratu organizuje od wczoraj do 8 grudnia br. w magazynie „ZM” w obiekcie karwińskiej „Kovony” humanitarną zbiórkę konfekcji i innych rzeczy nadających się do powtórzonego wykorzystania. Organizatorzy zwracają uwagę, że dary, które przeznaczone są dla ludzi najbardziej potrzebujących w kraju i zagranicą, powinny być czyste i w dobrym stanie. Konfekcja zaś nie może być z nylonu.

Lista przyjmowanych darów obejmuje m.in. bieliznę pościelową, różnego rodzaju koldry, poduszki, koce, namioty, spiwory, sprzęt sportowy, obuwie i konfekcje (letnią i zimową), zabawki, wózki i łóżeczka dziecięce, a także artykuły i sprzęt gospodarstwa domowego (garnki, lodówki, pralki).

Dary przyjmowane są w dni powszednie w godz. od 8.30 do 16.

Piekawostki

Wprost w objęcia

Mężczyzna w Adygejsku na Kaukazie w ostatniej chwili złapał niespełna trzyletniego chłopca, który wypadł z czwartego piętra. Uratował mu życie, lecz sam po tej przygodzie trafił do szpitala - podała agencja Interfax. Mężczyzna wyładowywał towary przywiezione do sklepu spożywczego mieszczącego się na parterze domu, gdy usłyszał krzyk dziecka. W ostatniej chwili zdążył pochwycić chłopca, który wypadł z okna mieszkania na czwartym piętrze. Nie zdołał dziecka utrzymać, lecz znacznie osłabił siłę jego zderzenia z ziemią. Ratownik zapakował malca w samochód i powiózł do szpitala.

Kłoto bez migaczy

Japońskie Kioto - dawna stolica cesarska, znana z zabytkowych budowli, w tym pochodzących z VIII wieku - wy-

wiedział „GL” stojący na czele komitetu Bogusław Chwajol, po czym dodał, że jego wizja to glaz z nakreślonym laserem wizerunkiem gmachu orłowskiej Alma Mater, miejsce na kwiaty i ławeczki.

Przypominamy, że „zaczisze” upamiętniające lokalizację gimnazjum miałyby być gotowe do 2009 roku.

Jubileusz dyrygenta A. Suchanka

CZ. CIESZYN (kor) - Chór, który ma młodego duchem dyrygenta, też się nie starzeje - to słowa padły kilka razy ze sceny czeskosłowackiego ośrodka kultury „Strzelnica”, gdzie odbył się koncert Chóru Nauczycieli Polskich. Koncert ten zorganizowali chórzyści dła swojego dyrygenta, Alojzego Suchanka, który obchodził w tym roku jubileusz - pracuje z zespołem jako dyrygent i kierownik artystyczny od 1981 r., czyli już od ówmięć wieku.

- Nasz chór obchodził w ub. roku 80-lecie. Ale nasz obecny kierownik artystyczny stoi na jego czele najdłużej ze wszystkich dyrygentów - powiedział prezes ChNP, Gustaw Walek. - To tylko dzięki niemu chór z tak wysoką przeciętną wiekową może jeszcze śpiewać, koncertować. Życzymy mu, by miał jak najwięcej wewnętrznej energii, bo ta później udziela się i nam. W ten sposób będziemy mogli śpiewać jeszcze długo...

Podczas urodzinowego koncertu zabrzmią 12 pieśni. Jedną z nich Deszcz jesienny ChNP poświęcił pamięci górników, którzy zginęli w w. tygodniu podczas tragedii na kopalni „Halemba” w Rudzie Śląskiej. Inną, A kiedy przyjdzie, dziewczyno, chórzyści zadeedykowali swoim cierpliwym żonom, bo też one, jak powiedzieli członkowie ChNP - nadal pozwalają

PO SEMINARIUM SEKCJI HISTORII REGIONU

Temat: młodzież

CZ. CIESZYN (kor) - „Młodzież polska na Zaozliu 1945-2005” - taki był temat seminarium, który w auli czeskosłowackiego Gimnazjum Polskiego zorganizowała w sobotę Sekcja Historii Regionu przy ZG PZKO. Wzięli w niej udział nie tylko miejscowi historycy, ale także byli i obecni działacze związani z ruchem młodzieżowym, przedstawiciele wielu zaozliańskich organizacji.

Uczestnicy seminarium wysłuchali trzech referatów. Stanisław Zahradnik przedstawił „Zarys podstaw prawno-organizacyjnych życia narodowej polskiej młodzieży zaozliańskiej po II wojnie światowej”. Podkreślił, że udział młodzieży w życiu narodowym był zawsze mocno odczuwalny i urozmaicony, choć uwarunkowany istniejącą sytuacją społeczno-polityczną. S. Zahradnik podzielił powojenną działalność na kilka okresów: 1945-47 (niewyjaśnionych stosunków społeczno-politycznych), 1947-52 (burzliwe przejawy działalności młodzieży polskiej w samodzielnych organizacjach - Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej, Polska Rada Szkoła, Harcerstwo Polskie w Czechosłowacji), 1953-67 (działalność w ramach PZKO), 1968-70 (krótkotrwały zryw w okresie Praskiej Wiosny, reaktywacja SMP i

HPC), 1970-89 (ponowna działalność w ramach PZKO).

O ruchu młodzieżowym po 1989 r. mówił Michał Przwara, który przedstawił działalność młodych w ramach PZKO i studenckiej Sekcji Akademickiej „Jedność”, reaktywowanych organizacji SMP i HPC. Sporo miejsca poświęcił też scenie muzycznej, ruchowi teatralnemu oraz innym młodzieżowym inicjatywom. Z kolei działalność sportowa w PZKO była tematem obszernego referatu Jerzego Czapa.

Ciekawa była też dyskusja. Część uczestników uzupełniła swoimi informacjami dane z referatów - czy już korzystając z opracowań archiwalnych, czy też własnych wspomnień. Zwrócono uwagę na aktywizację młodzieży w dwóch ważnych okresach. Pierwszy to lata Praskiej Wiosny i reaktywacja SMP, drugi czasy tzw. normalizacji, kiedy to pomimo wielu nacisków politycznych udało się zaktualizować młodzież do pracy w Klubach Młodych. Dyskutowano też o możliwościach aktywizacji młodzieży w warunkach gospodarki rynkowej.

Seminarium towarzyszyła wystawa poświęcona ruchowi młodzieżowemu na Zaozliu, którą przygotował Ośrodek Dokumentacyjny Kongresu Polaków.

nam koncertować na próby, wyjeżdżać na koncerty.

Śpiewał nie tylko chór pod kierownictwem Jubilata. Dwie pieśni ludowe zaśpiewała Natalia Bajger, dwa utwory - solista ChNP, Alojzy Kaleta, trzy utwory zagrała na fortepianie Wanda Miech. A Suchanek zaprosił ponadto do wspólnego śpiewu także publiczność i gości, wśród których byli przedstawiciele Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, ZG PZKO, Towarzystwa Nauczycieli Polskich czy Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzycznego. Prezes tego ostatniego, Leszek Kalina, wręczył

zasłużonym członkom ChNP odznaki Polskiego Związku Chórów i Orkiestr - jeden z nich otrzymał srebrną, kolejni siołdemka - złote.

Nie zabrakło odznaczeń i prezentów dla A. Suchanka. Prezes ZG PZKO, Zygmunt Stopa, odznaczył Jubilata najwyższą odznaką związku - Złotą Odznaką „Zasłużony dla Związku” i wpisem do Księgi PZKO. Koledzy z ChNP wręczyli zaś swojemu dyrygentowi piękny album z podpisanymi wszystkimi chórzyństwami oraz oryginalnym tableau autorstwa Władysława Kristena.



Dyrygent ChNP Alojzy Suchanek odebrał oryginalne tableau.

dziennie. Zaczął też jeździć do Polski. Znajomość polskiego ułatwiła mu kontakty z ok. 10-tysięczną i stale rosnącą polską społecznością w Wrexham w północnej Walii. Policjant wydrukował sobie polskie wizytówki i zachęcał Polaków, by do niego dzwonili, jeśli chcą porozmawiać o nurtujących ich sprawach. Północnowalijska policja przyznała ostatnio, iż rozważa zatrudnienie polskich policjantów w Wrexham i Flintshire.

Falszywi mniśi

Chińska milicja zatrzymała 19 ludzi, udających mniśców i sprzedających fałszywe pamiętki ze słynnego ze szkoły sztuk walki klasztoru Szaolin. W pościgu wzięto udział około 180 funkcjonariuszy. Do zatrzymania doszło w mieście Chengdu w Syczuanie. Na ulicach jednej z dzielnic pojawiła się grupa około 50 młodych mniśców z ogolonymi głowami, ubranych w

tradycyjne złote szaty. Zbierali datki, lecz także oferowali sprzedaż pamiętek niskiej jakości. Mniśi twierdzili, że należą do zespołu ze słynnego klasztoru w Szaolinie, dającego w Syczuanie pokazy tradycyjnych sztuk walki. Zaalarmowana przez mieszkańców milicja dotarła na miejsce w momencie bójki dziennikarzy z rzekomymi mniścami, protestującymi przeciwko filmowaniu ich grupy. Na widok milicji mniśi zaczęli uciekać kilkoma samochodami. Uciekającym poddał się, gdy milicjanci oddali w ich kierunku serie strzałów ostrzegawczych. Schwytano 19 fałszywych mniśców. Okazało się, że są to chłopcy z miejscowego klubu sportowego - prowadzącego m.in. naukę tradycyjnych technik walki. Chłopcy zostali wynajęci przez działającą w kilku prowincjach Chin gangę z Henanu. Poszukiwany jest co najmniej 31 dalszych członków gangi fałszywych mniśców.

rosz do rosza

I znów idą święta...

Świąteczne ozdoby na ulicach miast, bożonarodzeniowe dekoracje w sklepach, w kolorowych pismach pełno rad, co i komu na pewno trzeba kupić pod choinkę... Choć aż do dopiero listopad, a więc pełnia jesieni, i pogoda też wcale na razie niezłomowa, ma się uczucie, że Boże Narodzenie najdalej pojutrze i że należy naprawdę bardzo się spieszyć, żeby zdążyć kupić wszystkim jak najwięcej rzeczy bardziej lub mniej potrzebnych, a także zupełnie niepotrzebnych. Zresztą akcja przedświąteczna związana z przeróżnymi promocjami, zachętami, prezentacjami i czym tam jeszcze w wielu sieciach handlowych zaczęła się już o wiele wcześniej. W sklepach Billa na przykład czekoladowe figurki świętych Mikołajów ludzie kupowali już w pierwszej połowie października. Na dworze panowała wtedy ładna letnia pogoda, a na regałach sklepowych i w koszykach już Boże Narodzenie... Warto dodać w tym miejscu, że duże sieci handlowe na reklamę wydały od stycznia do października ponad 220 milionów koron.

Specje od reklamy i marketingu wiedzą, że ogromna większość klientów, w mniejszym lub większym stopniu podatna jest na przeróżne chwytły mające przekonać ich o wyjątkowości jakiegoś towaru i o tym, że przed świętami po prostu nie przystoi przechodzić obojętnie obok półek uginających się od bardziej lub mniej atrakcyjnych rzeczy. Ponieważ święta tuż, tuż (za trzy miesiące, za miesiąc, za tydzień), trzeba...



FOT. MAREK SANTIARIUS

kupować, kupować...

I większość z nas kupuje, kupuje, kupuje... Choć przyznać trzeba, że bynajmniej nie wszyscy, rzucając się w wir zakupów, zupełnie tracą głowę. Większość klientów także przed świętami skrupulatnie liczy pieniądze, zastanawiając się, co kupić, za ile i gdzie. Zdarza się jednak, i to wcale często, że widząc gdzie suszarkę do włosów tańszą o ileś tam procent (wyjątkowa zniżka świąteczna!), mamy skłonność od razu zastanawiać się, komu by ją kupić. No bo przecież nie sposób nie wykorzystać tak świetnej i nieoczekiwanej nadarzającej się okazji! W efekcie może się stać, że suszarkę do włosów pod choinką znajdzie nawet ktoś лыs jak kolano.

Psychologowie radzą: Uczmy się stawiać opór manipulacjom. Uczmy swoje dzieci stawiać opór manipulacjom. Uczmy się rozpoznawać sposoby i próby manipulacji. I tak na przykład, przeglądając stopy ulotek reklamowych, które wysypują się z naszych skrzynek pocztowych lub zalegają specjalnie stoiska w hipermarketach, starajmy się nie ulegać każdej pokusie.

★ **Kupujemy tylko to, co chcemy kupić i co jest nam potrzebne.** Nie zabierajmy na większe zakupy dzieci. To właśnie m.in. z myślą o nich tuż przed kasami są ustawione kosze z najróżniejszymi słodyczkami, gumami do żucia czy zabawkami. Mama czeka w kolejce do kasy, a dziecko marudzi: Mamo, zobacz, jakie piękne... I wkłada do wózka kolejne rzeczy, których normalnie nigdy byśmy nie kupili.

★ **Warto wiedzieć, że także przyjemna temperatura panująca w sklepach ma zachęcać ludzi, aby zabawili w nich jak najdłużej – i jak najwięcej kupili.** Zostało dowiedzione, że klienci najchętniej kupują tam, gdzie temperatura wynosi 19 st. C.

★ **Wielu z nas pamięta jeszcze pierwsze sklepy samoobsługowe.** Z małym koszykiem wędrowaliśmy pomiędzy półkami. Chleb, masło, jakieś słodycze, mleko w torebce... Wszystko zmieściło się w małym koszyku. Teraz w niektórych hipermarketach pchamy przed sobą wózki już nie sporych rozmiarów, ale wręcz ogromne niczym szafy. Jak gdyby jutro miał nastąpić koniec świata lub klęska głodowa... Wielu klientów czuje się jednak nieswojo, podchodząc do kasy z paroma rzeczami na dzień wielkiego wózka. Dorzucają więc jeszcze to i owo, niejako przy okazji.

★ **Czasami zauważamy, że na wielkiej półce tkwi zaledwie kilka opakowań jakiegoś towaru oferowanego po obniżonej cenie.** Dochodzimy do wniosku, że musi to być coś ekstra, skoro ludzie już tyle kupili. No i cieszymy się ogromnie, że jeszcze dla nas zostało... A przy tym może chodzić o prostą (i jak się okazuje – całkiem skuteczną) sztuczkę reklamową.

★ **Łatwo zauważać, że towary dużych rozmiarów, na przykład opakowania wód mineralnych, na ogół zawsze znajdują się w pobliżu kas.** Gdyby umieszczono je tuż przy wejściu, ktoś mógłby od razu zapłacić nimi wózek, w którym nie mieściłyby się już potem inne rzeczy. Ktoś mógłby, o zgrozo, z powodu braku miejsca w wózku zrezygnować z kupna innych, zachlanych w ulotkach, towarów.

Od 200 koron do 50 tysięcy

Jak wynika z badań przeprowadzonych przez agencję Respond and Co, przeciętny mieszkaniec Republiki Czeskiej przeznaczycy w tym roku na podarunki świąteczne prawie 8 tys. koron. Obdaruje nimi ok. 6-7 osób. Mniej więcej połowa ankietowanych przypuszcza, że wyda więcej pieniędzy, aniżeli przed rokiem, połowa z kolei twierdzi, że zainwestuje w podarunki mniej. Największą grupę stanowią osoby, które dla swoich bliskich kupią upominki za 5 tys. koron. Są jednak i tacy, którzy zamierzają przeznaczyć na ten cel 60 tys. (!) koron, są ludzie, których nie stać na wydatki przekraczające 200 koron. Najczęściej ludzie będą kupować odzież i obuwie, na drugim miejscu znalazły się wyroby kosmetyczne, na trzecim miejscu zabawki. Co piąty zapytany jeszcze nie wie, co i w jakiej cenie kupi na gwiazdkę swoim bliskim. Należy się spodziewać, że za podarunki świąteczne znów wydamy w tym roku rekordową ilość pieniędzy, o co najmniej kilka procent więcej, aniżeli w roku ubiegłym.

HENRYKA BITTMAR

»Złote« są Oldrychowice

Dokończenie ze str. 1

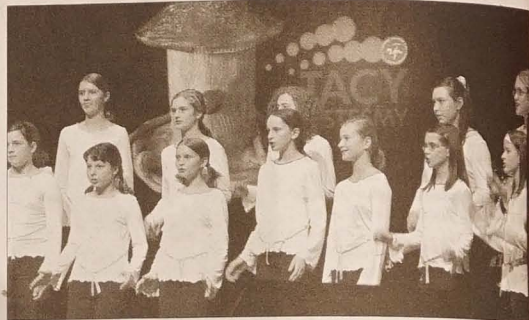
W sobotę na deskach teatralnych stanęła jednak nie tylko dziesiątka wyróżnionych statuetkami „Tacy jesteśmy 2006”. O wiele poważniejsze odznaczenie, Odznakę Honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej” odebrały z rąk posła na Sejm RP Alojzego Lyski kierowniczka zespołów folklorystycznych „Nowina”, „Torka” i „Lipka”, nauczycielka jablonkowskiej PSA, Krystyna Mruzek, oraz zalo-



Gwiazda koncertu Robert Janowski

życielka, kierowniczka i choreograf orłowski-lutyńskich zespołów „Skotnica” i „Skotniczka”, Odonia Charvát. Niemniejszą satysfakcją dla organizatorów imprezy były słowa kierownika Konsulatu Generalnego w Ostrawie Anny Olszewskiej, iż ten koncert leży na sercu wielu ludziom i Rzeczypospolitej Polskiej, jak również listy prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego oraz ministra Andrzeja Krawczyka, które odczytała konsul Grażyna Kostrusiak. Słowa pochwały kierowane pod adresem zarówno organizatorów, jak i wykonawców można było usłyszeć też po koncercie, m.in. z ust posła Parlamentu RC Rudolfa Kufy i wielu innych. Powód do radości może mieć również Ewa Hladik z Cz. Cieszyzna. Kupon „Głosu Ludu”, na którym zagłosowała na jednego z nominowanych, został wylosowany, do niej zaś powędruje wartościowa nagroda.

Nie tyle koncertem, co przepłatną piosenkami rozmową z publicznością, był zamykający sobotnią galę recital Roberta Janowskiego, na klawiszach akompaniował mu Tomasz Filipczak. Artysta, znany m.in. z programu TVP „Jaka to melodia”, okazał się bowiem niesamowitym „gadulą”, dzięki cze-



Chór dziecięcy „Trallala”

mu przez cały czas pozostawał z widownią w namacalnym niemalże kontakcie – rozmawiając, zartując, śpiewając lub wciągając do wspólnego śpiewania. – To moja pierwsza podróż międzynarodowa. Jesteście wspaniali. Czuję waszą energię – powiedział na zakończenie, dodając w piosence na bis *Nie jestem sam, gdy śpiewam wam, szczęście jest we mnie!*



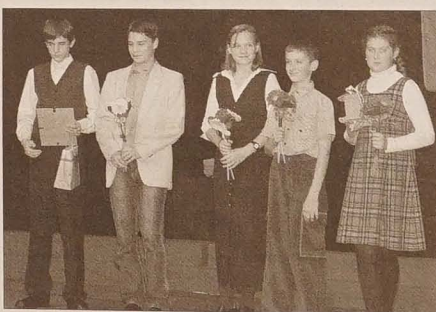
Ewa Farna



Vokalistka zespołu „Blissten”, Barbara Sikora



Zespół „Lipka”



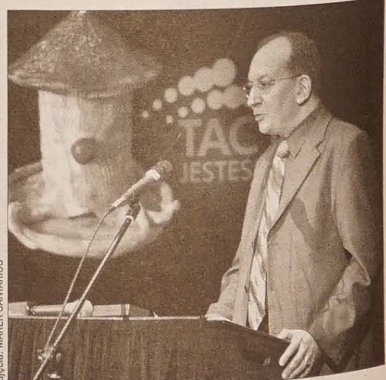
Czeskosłowacy młodzieży szlachy



Bronisław Liberda



Chórystki nawlejskiej „Melodii”



Autor wyróżnionej publikacji, Mariusz Makowski

Perfekcja
zabija
świeżość.

Jerzy Maksymiuk

Emiotoła

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL” lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 24. 11. 2006

10 listopada obchodził 70. urodziny Tadeusz Kijonka, poeta, redaktor, organizator życia literackiego

O sobie i o Śląsku

Ojciec

Ojciec był uchodźcą z Zaolzia. Młodość przejawiał – najpierw na Śląsku Cieszyńskim, później wojna zmieniła go na kresy, potem zdążył jeszcze do drugiego Powstania Śląskiego i wziął także udział w trzecim. Miał naturę gwałtownika i nie tak szybko osiedlił się w Radlinie, niejakiego usynowiony przez zanych Grabarczyków. Cóż to byli za ludzie – on przesyłał cieszliwym, który pół wieku spędził pod ziemią i jego żona Lucia. Nie tylko ojciec znalazł tam dom. Mój ojciec już swojego syna, jeszcze przedtem dwójce dzieci, wzięli go pod swój dach. A potem również mnie i brata. W ich domu zresztą się urodziłem.

Dzieciństwo

Ten okres, a więc dzieciństwo, zawarty nie tyle na moim życiu nawet, co wrażliwości i rodowodu duchowym. Najważniejszą bowiem sprawą była pamięć niedawnych walk o Śląsk i jego polskość oraz oporu wobec okupanta. Powstaniem był ojciec, powstańcem Paweł Grabarczyk, wybitnym dowódcą powstańczym stojącym na czele bitnego baonu żorskiego był wujek matki, zaś jej ojciec rejonowym komendantem. Kiedy więc wybuchła wojna, zaczęły się prześladowania i represje. Byłem małym chłopcem, ale pamiętałem nieustanne rezerwy, nakazy regularnego meldowania się w urzędach i wreszcie ten majowy

ranek, kiedy okazało się, że nie ma rodziców, bo nocą gestapo otoczyło dom i wyprowadziło ich gdzieś w kajdanach. Odtąd do końca wojny żyliśmy w stałym zagrożeniu. Brat miał dwa lata i jeszcze z tego nic nie rozumiał, ale ja wiedziałem, co nam grozi, bo należało mi o tym powiedzieć... Myślę, że właśnie tamten czas określił rodzaj mojej poetyckiej wrażliwości i pobudliwości, to, że reaguję przede wszystkim na sytuację o dużym ładunku dramatycznym i steżeniu napięcia, że głównie one są dla mnie poezjotwórcze.

Debiut

Nie był to debiut błyskotliwy. Wiersze z tego tomu (*Witraże* – kk) świadczyły bardziej o pewnej sprawności warsztatowej czy poetyckiej kulturze, niż o formowaniu się własnego świata. Są aktem kompromisu, a także świadectwem wielu zależności. Na pewno wobec tradycji i zróżnicowanych tendencji okresu po tzw. przełomie 1956 roku. Debiutowałem tomikiem raczej wcześniej, jeszcze jako student, oczywiście zacytowany w poezji, ale ponadto zafascynowany nią w ogóle, bez określonej wyraźnej zasady wyboru, tak wobec przeszłości, jak i niezwykle odrębnych indywidualności współczesnych przełomu poetycki tego okresu, z czołowymi poetami „Współczesności” na czele.

Miłość i śmierć

W tę antytezę wpisana jest cała moja poezja, pomiędzy tymi biegunami napięte są jej emoce i wszystkie wątki tematyczne. W mojej poezji dąży bowiem wyraz pewnemu dramatowi, wynikającemu z doświadczenia egzystencjalnego. Stąd może i ów „wysoki ton” oraz kondensacja treści wyrażonej gęstym, zmetaforizowanym językiem, stąd niekiedy i patos, ale przede wszystkim próba obiektywizacji najbardziej stałego i powszechnego doświadczenia. Oczywiście – każda refleksja egzystencjalna musi mieć swoją mroczną niewiadomą, bo antyteza miłości i śmierci, pojęta nie dosłownie, zawsze zabacza o metafizykę. Są to pytania zawsze bez ostatecznej odpowiedzi, ale przez to tak niepokojące.

Treści społeczne

Co zaś do treści społecznych – pisałem dawniej dość często reportaże, uprawiałem publicystykę obok poezji od samego początku – więc przenikanie tych spraw do poezji było naturalnym skutkiem uprawiania dziennikarstwa. Inna rzecz, że nie pisałem wierszy publicystycznych nawet w takich przypadkach, bo i te utwory o treści społecznej mieszczą się chyba w



Tadeusz Kijonka urodził się 10. 1. 1936 r. w Radlinie k. Rybnika. Ukończył Technikum Budowlane Maszyn Górniczych, magisterium uzyskał na polonistycę UL. Prowadził dział poezji w dwutygodniku „Poglądy”, pracował w Polskim Radiu, kwartalniku „Śląsk”, a równolegle od kilkadziesiąt lat na stanowisku kierownika literackiego Opery Śląskiej w Bytomiu. W 1992 r. doprowadził do założenia Górnos Śląskiego Towarzystwa Literackiego, jako prezes GTL uruchomił w 2004 r. wydawanie miesięcznika „Śląsk” i objął jego kierownictwo. Zadebiutował jako poeta w 1955 r. Opublikował m.in. tomy wierszy: „Witraże” (1959), „Rzeźba w czarnym drzewie” (1967), „Kamień i dzwony” (1975), „Pod Akropolem” (1979), „Śnieg za śniegiem” (1981), „Czas zamary. Wiersze stanu wojennego” (1991), „Echa” (1992), „Labirynty. Pięć poematów polskich” (1994), „Z mojego brzegu” (1995). Był m.in. inicjatorem i redaktorem wyboru wierszy Henryka Jasiczka „Jak ten oblok” (1990) i wyboru poezji zaolziańskiej „Z biegiem Olzy” (1990). Jest autorem libretto do oper i musicali dla dzieci (muzyka K. Gaertner).

obrzebie dmy moich naczelnych biegunów tematycznych. Na przykład *Elegia katowicka* – to wiersze o wrześnieimowym bohaterstwie i pamięci zbiorowej. A na te sprawy byłem zawsze uwrażliwiony.

Siódma północ

Jest to również dla mnie utwór w pewnym sensie zagadkowy. To znaczy – nie przeczuwałem, że powstanie ten poemat. Zapowiadał się w pierwszej chwili dłuższy wiersz – o czym?... właśnie o powrotnym narodzeniu się człowieka z brzoza ziemi. Pionka przecież już opłakano, nikt nie liczył się raczej z tym, że jeszcze żyje. Tymczasem stało się coś, co nie ma przykładu w długiej i fascynującej historii ratownictwa górniczego. Odcięty przez siedem dni i nocy od powietrza, pokarmu i wody, żywiąc się własną krwią, Piontek przetrwał w skalnej szczelinie. Właściwie przeżył ten czas w pozycji, która przypomina położenie płodu w łonie matki. Samotny człowiek i żywioł ziemi, który nasuwał biblijne skojarzenia. Totalne uwięzienie jednostki i pełne wyzwolenie, śmierć właściwie i zmartwychwstanie, wyniesienie na rękach – na końcu padły słowa Alleluja!...

Opr. KK

TADEUSZ KIJONKA

Siódma północ

(fragmenty)

23 marca 1971 w kopalni „Rokitnica” nastąpił wielki zawal. Z jedenastu zasypanych górników po stu pięćdziesięciu ośmiu godzinach akcji ratowniczej wydobyto Alojzego Pionka. Odcięty od powietrza, pozbawiony wody i pokarmu, przetrwał w skalnej szczelinie.



Dawna rycina przedstawiająca pozyskiwanie węgla z płytko zalegających pokładów.

I

Wyszedłem stamtąd, żeby opowiedzieć,
Wybrany spośród wszystkich, by świadczyć i przeczyc.
Jedyny ocalony – opoka węglowa
Podziemnego zakonu, kłóś i krew braterstwa
I aby dać świadectwo zbłąkanym pod stołcem.

(...)

Jestem wśród was przez wierność podziemnego męstwa
Imiennych. Z twarzą – godłem górniczej wiary.
Przecież prądy mnie zniosły za wszystkie granice
I już nazwisko kuto pod węglowym freskiem –
Należę odtąd do was, by świadczyć i przeczyc.
Wyniesiony z cyklonu skalnego na rękach,
Ja, człowiek kopalni, ociemniały trwożą
Najdłuższej nocy, pogrzebany na dzień
Sejsmicznych wichur w wirach trzeciorzędu,
Już opłakany, pod pieczęcią głazów
Urodzony powtórnie – syn węgla i ziemi,
Rębacz Alojzy Piontek.

V

Wyszedłem w ten dzień z domu, by wstąpić na pokład
Osiemset metrów w głąb. Na obiad
Zjadłem wędonkę z grzaniem, więc pierzaste piwo
Musiowało w gardle, gdy miął goś gospody
W biegu, zamglony chmielną słoń, by nie zbroczyć
Przed szczytą tam...

O Jezu, jak ssał mnie

Bezdenie

Ten kufel w mgielnej rosie piwnicznej chłodu –
Szczęście, że nikt nie przeciał mi w tym czasie drogi.

Jutro mecz! Nie licz, Alojzy, że się ktoś zamieni
Dniówka – nie skusisz niczym, dobrze wiesz... O Jezu,
Chyba pokład doszczętnie wzarpiemy z łoża,
Gdy porwie się do strzału Lubański. Do jutra
Niechby tak w nodze trzaśło, żebro pękło – śniłem
I odpluwałem myślę te...

Naprawdę szedłem

Bez żadnych przeczuć, chociaż dom drgnął i się otrząsł
Trzykrotnie w dzwon południa, a nóż spadł ze stołu,
Ostrzem uwiązi w podłodze i dygotał jeszcze,
Gdy już kłęsał w ziemi plusk sejsmicznej falli.

Sluchajcie – kto przekroczył ma próg, niech uściśnie
Zawsze wszystkich i wyzna spojrzeniem elegię
Skruchy za winy swoje, a i sam przebaczy
Urazy, niech na czołach pocałunek złoży,
Nim drzwi zamknie za sobą, bo zaprawdę nikt
Nie wie, że już odbył
Ostatnią wieczerzę.

(Z bogatego dorobku poetyckiego Tadeusza Kijonki wybraliśmy fragmenty Siódmej północy z uwagi na tragedię w kopalni Halemba w Rudzie Śląskiej, gdzie w wyniku wybuchu metanu, we wtorek 21 bm., zginęło 23 górników. Napisany w 1971 r. poemat Kijonki składa się z 24 części.)

ZAGADKI LITERACKIE

Kto to napisał?

Kontynuujemy zabawę w rozszyfrowywanie autorów cytowanych fragmentów utworów. Żeby wziąć udział, wystarczy wysłać do redakcji GL odpowiedzi wraz z własnymi danymi osobowymi. Na kopercie prosimy dopisać: „Zagadki literackie”. Termin nadsyłania odpowiedzi mija w szóstym dniu od daty ukazania się „Emiotoły”. Losowanie zwycięzcy odbywa się w poniedziałki, wyniki są publikowane w następnym numerze.

W tym tygodniu można wygrać tom wierszy Kazimierza Kaszpera *Dwa poematy* wartości 40 Kz. A zatem, kto jest autorem poniższego fragmentu wiersza (w odpowiedzi mile widziany będzie również tytuł utworu):

???

księżyc pikuje na zbity pysk
w dół

na ambone wierz
nad czarnym stawem kurczy się hała

Autorką publikowanego w ub. tygodniu fragmentu wiersza była Maria Pawlikowska-Jasnorzevska (*Miłość*. W: *Wybór poezji*. Wrocław 1969, s. 56). Zwycięzcą został Józef Miła z Czeskiego Cieszyzna. Nagroda czeka do odebrania w redakcji. Prosimy zwycięzców wcześniejszych losowań o odebranie nagród do końca listopada.

Łódź – Katowice 1930

Stolica Śląska – Katowice. Wielka hała dworca, fala ludzka przepływa w pośpiechu a karnie.

Zestaw Katowic z Łodzią. Jak na obnoli cała wyższość – nie techniki Śląskiej, wprost przeciwnie – ale stopni organizacyjnego tego warsztatu wyzysku. Tam wszystko w jednej kupie wie wraskliwym pośpiechu, skłębione w spocnej cizbie – ujawnione nienawistne i bezwzględne śpięcie namiętności i procesów socjalnych. Kłosał fabryk i sanktuarium pałaców obok dzielnicy nędzy. Na jedynym uniwersytecie magistrali: Piotrkowskiej – obok luksusowego spożycia górnych 10 tysięcy, spelunki tandety dla mas.

Gdy bezrobocie – widać je wszędzie; gdy strejk – to i w Grand Hotelu i w sali koncertowej. Proleci widzą miliony, zgarniane z warsztatów. Gdy ciężko, stopy tłum znudzonych tkaczy wypływa z czerwonych fabryk przez czarne bramy, trafia wprost na dębowe, okute miedzią odrzwia, na kryształ połyki Śląsku inaczej. Katowice wyszłądają jak ciche miasto zbożnej mięszczyzny jak ciche miasto zbrojnych w cnotliwej pracy. Rekiny żerują w cnotliwych cottage'ach, prawie bluszczem porośniętych, zdradzających się może tylko kolumną luksusowych aut, które stoją w sprężonym ornyku na re czekają w sprężonym nadwartości. Biawymarsz poborców nadwartości. Bia-

łe domy, cisza, czystość, tyle zieleni! – można by zapomnieć, że to wielka ogniotrwała kasa okręgu węgla i żelaza, że w tej kasie bije nieubłaganym zracjonalizowanym rytmem – nie serce, jeno mechanizm, tłoczący złoto. Gdyby nie pył węglowy, dobitne corpus delicti; gdyby nie thumy, wypełniająca o pewnych stałych godzinach te stateczne, godne ulice mieszczniańskiej cnoty – można by zapomnieć, czym są Katowice.

(Reportaż opublikowany w „Miesięczniku Literackim” datowanym na grudzień 1930/styczeń 1931. Autor ukrył się pod pseudonimem ZORM.)

Telewizja

WTOREK 28 LISTOPADA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Wiadomości - skrót 8.35 Kawa czy herbata? 8.55 Był taki dzień 28 listopada 9.00 Petrus i Findus - Tort (s. anim.) 9.15 Krecik (s.) 9.20 Domowe przedszkole 9.50 Lippy and Messy (f. ang.) 9.55 Teletubisie (s.) 10.25 Siedmiu wspaniałych (film USA) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Bulionerzy (s.) 13.30 Dieta Atkinsa (film ang.) 14.25 W imię sprawiedliwości 14.50 Był taki dzień 28 listopada 15.00 Wiadomości 15.10 Jaka to melodia? (teleturniej) 15.35 Potrafisz 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Telexpress 17.20 Na celowniku (mag.) 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Mrok (film pol.) 22.50 Reportaż 23.20 Kwadrans po jedenastej 23.45 Był taki dzień 28 listopada 23.55 Budząc zmarłych (film ang.) 1.45 Ludzie Białego Domu (film franc.) 2.40 Był taki dzień 28 listopada.

■ TVP 2

5.30 Statek miłości (s.) 7.10 10 minut tylko dla siebie 7.35 Niezwykłe ranki Marcina Ranka 8.05 Na dobre i na złe (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Lokatorzy (s.) 11.30 McGregorie (s.) 12.35 Po obu stronach Odry 13.05 Dzieciaki przed kamerą (s.) 13.30 Allo, Allo (s.) 14.00 Europa da się lubić 14.55 ...z Mazurskiej Nocy Kabaretowej 15.10 Dr Quinn (s.) 16.00 Panorama 16.15 M jak miłość (s.) 17.10 Codzienna 2 m 3 (s.) 17.40 Super czy talent mówią gwiazdy 17.55 Dolina Kreatywna - Co słyszą? 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.55 Oto jest pytanie 19.30 Kochaj mnie 20.05 M jak miłość (s.) 21.05 Kopicuszek (s.) 21.40 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.50 Biznes 23.25 Drobne cwaniaczki (film USA) 1.00 Nierzęczy świat (film dun.).

■ TV KATOWICE

6.25 Powiększenie 7.25 Książki z górnej półki 7.45 Aktualności 7.50 Zaolzie (mag.) 8.05 Na zdrowie 8.48 Gość dnia 9.00 Skarby rosyjskiej przyrody - Wołga i nadwołżańskie równiny 9.55 Reportaż Trójki 11.15 Gość dnia 11.45 Przegląd gospodarczy 12.10 Prosto z lasu 13.00 Zają-

DROBNE CWANIACZKI

Komedia USA, 2000, 95 minut
TVP 2, wtorek 28. 11., godz. 23.25
Reżyseria: Woody Allen
Występują: Woody Allen, Tracey Ullman, Tony Darrow, Hugh Grant, Michael Rappaport, Carolyn Saxon, Sam Josepher.



Ray Winkler po kolejnej odsiadce pracuje jako pomykacz. Zamierza godnie zakończy złodziejską karierę, a po udanym skoku osiągnąć wraz z żoną, byłą striptizerką, na Florydzie. Wynajmuje znajdującą się w sąsiedztwie banku pizzerie, aby przeprowadzić podkop pod bankowy sejf. Dla zamaskowania operacji namawia żonę, Frenchy, by uruchomiła w lokalu ciastkarnię. Skok kończy się fiaskiem, lecz cukiernia odnosi nieoczekiwany sukces. Państwo Winklerowie i ich wspólnicy z dnia na dzień stają się potentatami ciastkarskiego imperium.

KOLEKCJONER

Film sensacyjny USA, 1997, 160 minut

Polsat, wtorek 28. 11., godz. 20.50
Reżyseria: Gary Fleder
Występują: Morgan Freeman, Ashley Judd, Cary Elwes, Tony Goldwyn, Jay O. Sanders, Bill Nunn, Justina Vail.



Doktor Alex Cross jest specjalistą zajmującym się tworzeniem portretów psychologicznych zabójców. Od lat pracuje w policji w Waszyngtonie. Jest wdowcem, ma dwójkę dzieci. Od śmierci żony rodzina jest dla niego najważniejsza. Gdy dowiaduje się, że córka jego siostry została porwana, postanawia przeprowadzić własne śledztwo, obawiając się opieki policji. Po przybyciu do Durham Alex poznaje doktora medycyny, Kate Mctiernan. Kobieta była ofiarą porwania, lecz udało jej się uciec. Tylko ona może rozpoznać zabójcę.

skrawieni (reportaż) 13.50 Parki narodowe 14.15 To jest temat 14.45 Regiony kultury (mag.) 15.00 Skarby rosyjskiej przyrody - Wołga i nadwołżańskie równiny 15.55 To jest temat 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Karta z kalendarza 16.50 Raport z akcji 17.10 Twój wybór 17.50 Relacje 18.00 Aktualności, 18.40 Nasz reportaż 19.10 Zbliżenie filmowe 19.30 W dobrym stylu (mag.) 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.45 Aktualności 22.15 Plus minus 23.15 Zamki i ich władcy - Dzieje "Białej Czapli", zamek w Himeji 0.10 Zielony skarb Ziemi - Współczesne wyzwania 1.05 Ostatnia misja (s.) 2.45 Lata koszmaru (film USA).

■ POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! 7.00 Roseanne (s.) 8.25 Gra w ciemno 9.30 Halo! Kasa! (teleturniej) 10.15 "Hell's Kitchen" od kuchni (s.) 11.15 Samo życie (s.) 11.50 Na zawsze razem (teleturniej) 12.50 Na wariackich papierach (s.) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 Świat według Kiepskich (s.) 15.10 Świat według Kiepskich (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.40 Oko na miasto 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.05 Cienka niebieska linia (film ang.) 20.50 Kolekcjoner (film USA) 23.30 Boston Public (s.) 0.30 Nasze dzieci 1.30 Dziewczyny w bikini (quiz) 2.30 Magazyn sportowy 4.30 Nocne randki.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.05 Teleranek 9.15 Klocki (dla dzieci) 9.30 Sprawa dla reporterki (pr. publ.) 10.00 Wiadomości 10.05 Ostatni sezon (s.) 11.00 Talk show Jana Krausa 11.45 Świat książek (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Ćwiczmy z TVC 13.40 Skarby świata (s. dok.) 14.00 Wiadomości 14.05 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 14.35 Oczarowanie (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Haul! (s.) 17.00 Życie i przecz w naturze (s. dok.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy 18.30 Czarne owce (pr. publ.) 18.56 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Lista przebojów telewizyjnej rozrywki (pr. roz.) 21.05 List do ciebie 22.00 Na tropie (mag. krym.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 22.55 Prognoza pogody,

sport 23.05 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.10 Punkty spojrzenia 23.40 Para za parą (s.) 0.10 Zastępca Hitlera (dok.) 1.05 Mieszkać - to sztuka 1.25 Simpsonowie (s. anim.) 1.45 AZ-kwiz 2.10 Ally McBeal 2.50 Kalendarium.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Poradnik zdrowotny 8.35 Diagnostyka 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Folklorika (mag.) 12.25 Pandurango (s. dok.) 12.55 Styl (mag.) 13.20 Boisko 7 (dla dzieci) 15.05 Obiektwy (mag.) 15.35 Na pywlny... (talk show) 16.00 Nieudane operacje II wojny światowej (s. dok.) 16.25 Wypadek to nie przypadek (s. dok.) 16.30 Rodzina a szkoła (mag.) 16.50 Popularis (mag.) 17.25 Blok publicystyki ekologicznej 18.00 Czar piewnego fletu (dok.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Świat motorów 19.50 Ćwiczmy z TVC 20.00 Piosenki Jana Nedvěda (dok.) 20.30 Palenie zabija (dok.) 21.20 Problemy rodzinne 21.50 Film o filmie Diabeł ubiera się u Prady 22.00 Odpoczywaj w pokoju (s.) 23.00 Dogrywka (mag.) 23.30 Nocny klub filmowy: Marzyciele (film koprod.) 1.20 Świat motorów 2.05 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 9.30 Ostatni pociąg z Gun Hill (film USA) 11.25 To morderstwo, napisała (s.) 12.25 Bianca - Droga do szczęścia (s.) 13.20 JAG (s.) 14.15 Lensen i spółka (s.) 14.45 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 15.45 Gliniarz i prokurator (s.) 16.45 Medicopter 117 (s.) 17.50 Kobra 11 (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.20 Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.10 112 (pr. cykl) 22.50 Komisarz Rosa Roth (s.) 0.35 Chirurgia plastyczna (s.) 1.55 Szyska wygrana.

■ PRIMA

6.20 St. Tropez (s.) 7.20 Scooby Doo i 13 duchów (s. anim.) 7.45 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.35 Nieposkromiona Lucia (s.) 9.35 Dzika kotka (s.) 10.35 Lekarz z gór (s.) 11.35 Extra (mag.) 12.05 Siódme niebo (s.) 13.05 Krok za krokiem (s.) 13.35 E/R (s.) 14.35 Helicops (s.) 15.35 Diagnostyka morderstwa (s.) 16.35 Sprawa dla dwu (s.) 17.50 5 kontra 5 (pr. roz.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.25 Extra (mag.) 20.05 Więzy rodzinne (s.) 21.25 Niania wkracza do akcji (reality show) 22.15 Zabójcze umysły (s.) 23.10 Specjaliści (s.) 0.10 Mikey (film USA) 1.50 Zapytaj o przyszłość.

ŚRODA 29 LISTOPADA

■ TVP 1

5.45 Wpisani w krajobraz 6.00 Kawa czy herbata? (s.) 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Kawa czy herbata? 8.55 Był taki dzień 29 listopada 9.00 Niesamowite przypadki Harris Pembletona - Bohater komiks (film kanad.) 9.25 Domisie - Czarodziejskie słowa (s.) 9.55 Teletubisie (s. anim.) 10.25 Listonosz Pat (s.) 11.00 Papież Benedykt XVI w Turcji - Transmisja mszy świętej w Efezie 13.00 Wiadomości 13.15 Klan (s.) 13.40 Plebania (s.) 14.05 Podróżnik Bonga - Afryka 14.25 Raj 14.50 Był taki dzień 29 listopada 15.00 Wiadomości 15.10 Jaka to melodia? (teleturniej) 15.35 Kwadrans na kawę - Mamo, nie tucz mnie 16.05 Moda na sukces (s.) 16.50 Budziny do życia 17.00 Telexpress 17.20 Na celowniku (mag.) 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Powstrzymać przemoc (film USA) 21.55 Polacy 22.40 Reakcja: Sprawa Chodorkowskiego 23.25 Kwadrans po jedenastej 23.55 Był taki dzień 29

listopada 0.00 Zbrodniarz i panna (film pol.) 1.20 Wokół wielkiej szczy 2.00 Był taki dzień 29 listopada.

■ TVP 2

5.20 Statek miłości (s.) 7.00 10 minut tylko dla siebie 7.30 Magiczny autobus - Zagubieni w kosmosie (s.) 8.00 Na dobre i na złe (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.05 Lokatorzy (s.) 11.35 McGregorie (s.) 12.40 Pajaki - miłość na śmierć i życie (film USA) 13.35 Allo, Allo (s.) 14.05 Podróże z żartem - Peru 15.10 Dr Quinn (s.) 16.00 Panorama 16.15 M jak miłość (s.) 17.10 Kopicuszek (s.) 17.40 Z Dwójką bezpiecznie! 17.55 Eksperyment życia 19.00 Jeden z dziesięciu 19.30 Jak ustrecz dziecko przed narkotykami? 20.10 Spisek (film USA) 21.55 Turcja u bram Europy - portret duchowy (film włoski) 22.30 Panorama 22.50 Biznes 23.20 Feralny napad (film USA) 0.55 Najlepszy wróg Ameryki (film ang.) 1.50 Ochrona środowiska.

■ TV KATOWICE

6.35 Echa dnia 7.25 Książki z górnej półki 7.45 Aktualności 7.50 Kalendarz regionalny - Częstochowa 8.05 Twój wybór 8.48 Gość dnia 9.00 Perypetie za zdrowiem - Gaśnięcie 9.55 Reportaż Trójki 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Świat - magazyn międzynarodowy 12.10 Linia brzegowa (s.) 13.00 Reportaż kulturalny 13.50 Etniczne klimaty 14.15 To jest temat 14.45 Reportaż kulturalny 15.00 Perypetie za zdrowiem - Gaśnięcie 15.55 To jest temat 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Karta z kalendarza 16.50 Telewizyjny Uniwersytet Trzeciego Wieku 17.05 Trójka tam była 17.50 Gramy dla was 18.00 Aktualności 18.40 Powiedz stop (mag.) 19.10 Raport budowlany 19.25 Kronika miejska Dąbrowa Górnicza 19.30 Speed (pr. motor.) 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.45 Aktualności 22.15 Plus minus 23.15 Serial dokumentalny 23.45 O co chodzi? Wiosenne porządki 0.30 Taniec do muzyki czasu (film ang.).

■ POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! 7.00 Roseanne (s.) 8.25 Gra w ciemno (s.) 9.30 Halo! Kasa! (teleturniej) 10.15 Dom nie do poznania (s.) 11.15 Samo życie (s.) 11.50 Na zawsze razem (teleturniej) 12.50 Na wariackich papierach (s.) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 Świat według Kiepskich (s.) 15.10 Graczykowie - Buła i spółka. Wigilia 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.40 Oko na miasto 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie

SPISEK

Thriller USA, 1997, 105 minut
TVP 2, środa 29. 11., godz. 20.10
Reżyseria: George Pan Cosmatos
Występują: Donald Sutherland, Charlie Sheen, Linda Hamilton, Stephen Lang, Ben Gazzara, Nicholas Turturro, Theodore Bikel.



Prezydent USA zamierza ogłosić znaczne cięcia w wydatkach na obronę oraz zaostrzyć kontrolę nad zamówieniami rządowymi, co nie podoba się grupie polityków. Prof. Jurij Pochenko, pracownik agencji rządowej, odkrywa ich plany. Platny morderca o pseudonimie "Agent" mordercy jej pracowników. Pochenko udaje się uciec i dotrzeć do Bobby'ego Bishopa, byłego ucznia, obecnie doradcy prezydenta, ale zostaje zastrzelony przez "Agenta". Gdy ginie także wysłana przez Jake'a Conrada, szefa personelu Białego Domu, grupa agentów ochrony, Bishop musi uciec.

(s.) 20.05 Świat według Kiepskich (s.) 20.35 Bóle porodowe (film USA) 22.30 Daleko od noszy (s.) 23.05 Fala zbrodni (s.) 1.05 Dziewczyny w bikini (quiz) 3.05 Nocne randki.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Haul! (s.) 9.30 Świat rekordów Guinnessa 10.00 Wiadomości 10.05 Triumf miłości (film br-wł.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Ćwiczmy z TVC 13.35 Mieszkać - to sztuka 14.00 Wiadomości 14.35 Życie i przecz w naturze (s. dok.) 15.00 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 15.50 Poradnik zdrowotny 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.30 Labirynt 17.00 Młode osobistości (s. dok.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy 18.30 Pod pokrywką (mag.) 18.56 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Rodzina Horaków (s.) 21.00 Wszystko party (talk show) 21.35 Historie sław (pr. cykl) 22.30 Wydarzenia, komentarze 22.55 Prognoza pogody, sport 23.05 Losowanie Sportki i Szansy 23.10 Musicblok (pr. muz.) 23.35 Losowanie Szczęśliwej 10 23.40 Pokerowa zagrywka (film USA) 1.25 Simpsonowie (s. anim.) 1.45 AZ-kwiz 2.05 Oczarowanie (s.).

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Babilon (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.45 Problemy rodzinne 13.15 Czas wiecej (pr. publ.) 13.40 Brońmy się! (mag.) 13.55 Nieudane operacje II wojny światowej (s. dok.) 14.20 Blok publicystyki ekologicznej 15.00 Telewizyjna szkoła (pr. cykl) 15.10 Jesteśmy z Polski (pr. cykl.) 15.30 Game Page (mag.) 15.50 "Tykadło" (dla młodzieży) 16.10 Kwartet (mag.) 16.40 Pryzmat (mag.) 17.05 Projekt X (s. dok.) 18.05 Exit 316 (mag.) 18.30 Kosmopolis (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Blok programów sportowych 19.50 Ćwiczmy z TVC 20.00 Europejski film: Gosford Park (film br-USA) 22.10 Powstał z popiołu (dok.) 23.05 Babá í (dok.) 23.25 Historia seriali TVC 0.10 Wiewiórka na temat... Pogłoski, legendy, dezinformacje 2.05 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 9.35 Tam, gdzie dom (film niem.) 11.25 To morderstwo, napisała (s.) 12.25 Bianca - Droga do szczęścia (s.) 13.20 JAG (s.) 14.15 Lensen i spółka (s.) 14.45 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 15.45 Gliniarz i prokurator (s.) 16.45 Medicopter 117 (s.) 17.45 Kobra 11 (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Bezpieczalnia Szczęście (s.) 21.20 Na własne oczy (pr. publ.) 22.15 Dr House (s.) 23.10 Nocny kurs (s.) 0.05 Cienie Toronto (s.) 1.25 Szybka wygrana 2.20 Voyeur.

■ PRIMA

6.20 St. Tropez (s.) 7.20 Scooby Doo i 13 duchów (s. anim.) 7.45 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.35 Nieposkromiona Lucia (s.) 9.35 Dzika kotka (s.) 10.35 Lekarz z gór (s.) 11.35 Extra (mag.) 12.05 Siódme niebo (s.) 13.35 E/R (s.) 14.35 Helicops (s.) 15.35 Diagnostyka morderstwa (s.) 16.35 Sprawa dla dwu (s.) 17.50 5 kontra 5 (pr. roz.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.25 Extra (mag.) 20.05 Lotnisko (s.) 21.20 Jesteście tym, co jecie (reality show) 22.20 Złodziej życia (film USA-kan.) 0.30 The Punisher (film USA) 2.00 t-music 2.55 Zapytaj o przyszłość.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Serdecznie dziękuję Kochanej rodzinie i wszystkim tym, którzy mi złożyli życzenia, łącząc się z redakcjami, z okazji 85. urodzin. **Gustaw Folwarczny** GL-600

W tych dniach mija 15. rocznica, kiedy pożegnaliśmy naszą Drogą **ELŻBIETĘ CHRZĄSZCZ** z domu Buława. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. GL-598

Jesteście w naszych sercach i pamięci
Dnia 29. 11. 2006 minie 20. smutna rocznica śmierci **śp. JOANNY DYRBUS** z Trzyńca. Msza Święta w Jej intencji, Męża Franciszka i Syna Edwarda była odprawiona 2. 8. 2006 w Pańciewie przez ks. proboszcza Benedykta Fójcika. Z bólem w sercu, miłością, szacunkiem i ze łzą w oku wspominają i o modlitwę proszą córka i siostra Izabela z rodz. Danusi i Bogdana. GL-590

Kto był kochany, nigdy nie będzie zapomniany.
Dnia 29 listopada minie 30. rocznica śmierci naszego Kochanego **śp. ERWINA KONOPKI** z Karwiny. Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi. RK-202

Zarząd, komisja rewizyjna i pracownicy „Humanity Śląskiej” składają wyrazy współczucia rodzinie **pani HELENY ŻÓŁTEJ** 89-letniej członkini i przewodniczącej komisji rewizyjnej „Humanity Śląskiej”, która zmarła 23. 11. 2006. Jej ofiarność i ludzkość na zawsze zostanie w naszych sercach jako wspomnienie dobrego i szlachetnego człowieka. Pogrzeb odbędzie się 28. 11. 2006 w nowej sali obrzędów w Karwinie Raju. Zarząd „Humanity Śląskiej” GL-

Co w teatrze

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN: Dami i huzary (28, godz. 12.30, studenci; godz. 19.00, grupa CTB); **▲ KARWINA:** Dami i huzary (29, godz. 12.30, studenci; godz. 19.00, grupa KAP); **SCENA CZESKA - HAWIERZÓW:** „Hračky s čertem” (28, godz. 19.00, grupa C, A).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: „Ro(c)k podwraťáků” (28, 29, godz. 20.00); Asterix i Wikingowie (28, 29, godz. 17.45); Reflex: Infiltracja (28, 29, godz. 17.00); Volver (28, 29, godz. 20.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Straszny dom (28, 29, godz. 17.30); Bastie Boys (28, 29, godz. 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Niania (28, 29, godz. 15.30); „Ro(c)k podwraťáků” (28, 29, godz. 17.45, 20.00); **CIESZYN - Piast:** Ja, ty i on (28, 29, godz. 15.45, 17.45).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, godz. 18.20.
POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyńcie 105,3 MHz, po-pt 19.00, nie: 18.30.

Co w terenie

CZ. CIESZYN - Biblioteka Miejska przy ul. Havlička 6 zaprasza na spotkanie o cyklu „Podróże dalekie i bliskie”. O swój podróży po USA opowiadać będzie inż. Ludmiła Potysz. Spotkanie odbędzie się we wtorek 28.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie: **w godz. 8.30-15.30** w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn; **w godz. 8.00-16.00** w biurze firmy AD SERVIS, ul. Strélniční 18, Czeski Cieszyn; **w godz. otwarcia** w Odd. Literat. Pol. Biblioteki w Karwinie Fryszacie (przy rynku); e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

Kronika Rodzinna

Wszystkich was kochałam, dla was tylko żyłam, było mi czas odejść...
W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 25. 11. 2006 zmarła w wieku 94 lat nasza Najukochańsza Mamusia, Teściowa, Babcia, Prababcia, Ciocia **śp. JULIA TOMASZKOWA** z Cz. Cieszyna. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się 29. 11. 2006 o godz. 11.00 w kaplicy cmentarnej w Cz. Cieszynie. Córka Helena z rodziną, wnuczki Janka i Beata z rodzinami. GL-601

W głębokim smutku pogrążeni oznajmiamy, że dnia 24. 11. 2006 zmarła w wieku 82 lat nasza Kochana Mama, Teściowa i Babcia **śp. HELENA NOWAKOWA** z Pietwałdu, ostatnio zamieszkała w Ostrawie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek 30 listopada 2006 o godz. 14.00 z sali obrzędów pogrzebowych w Orłowej. W smutku pogrążona rodzina. GL-600

Składamy serdeczne podziękowania za udział w pogrzebie naszego Kochanego **śp. MUDr. STANISŁAWA MENDREKA** Dziękujemy krewnym, koleżankom i kolegom, znajomym, sąsiadom, byłym współpracownikom Zmarłego. Ojcu Piotrowi J. Badurze SJ dziękujemy za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego. Zarazem jesteśmy wdzięczni chórowi pod dyrekcją p. Florianą Poloka oraz p. Marii Helis i p. Renacie Wdówka za upiększenie ostatniego pożegnania ze Zmarłym śpiewem i muzyką. Składamy też serdeczne podziękowania personelowi oddziału chorób wewnętrznych oraz oddziału intensywnej opieki medycznej szpitala w Karwinie Nowym Mieście za troskliwą opiekę w czasie choroby. Zasmucona rodzina. AD-172

Adwencie 3. 12. o godz. 16.00 do kościoła ewangel. A.W. w Cz. Cieszynie Na Niwach. W programie: Regionalna Estrada Dziecięco - Młodzieżowa „Równica” z Ustronia, PZS „Hutnik” z Trzyńca, organy - Michał Śupák, recytacja poezji religijnej - aktorzy SP Teatru Cz. Cieszyn.

Wystawy

BIBLIOTEKA REGIONALNA KARWINA, rym. Masaryka, Karwina Frysztat: do 30. 11. wystawa „Atelier fotograficzne Frysztatu i Karwiny do roku 1939”. Czynne po, wt: 8-12; 13-18, czw: 13-18; pt: 8-12; 13-17.
GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO, Duża Galeria: do 30. 11. wystawa „Czeski Ex Libris” ze zbiorów Mieczysława Bielenia; organizuje Koło Przyjaciół Polskiej Książki. Czynne po-pt: 9-15 po zgłoszeniu na portierni TC.
▲ BIAŁA GALERIA: do 30. 11. wystawa „S hlavou v oblacích, a nohama na zemi” Magdy Vašicovej - art-protis, Marceli Pšcolkovéj - dekoracja wnętr. Czynne po-pt: 9-15 po zgłoszeniu na portierni TC.
SALA MÁNESA, DK Karwina: do 8. 12. wystawa Ireny Veselé-Rendlowej - biżuteria; Hany Sládkovéj - fotografia artystyczna i Josefa Matouška - plastyka metalowa. Czynne wt, pt: 9-17; so: 10-18.
SALA WYSTAW MUSAJON, Hawierzów, Dělnická 14: do 28. 2. 2007 wystawa „Wybitne osobowości czeskiej nauki i techniki”. Otwarte wt-pt: 8-12, 12.30-16, so-nie: 13-17.
MUZEUUM TRAGEDII ŻYWCOCIKIEJ, Hawierzów Żywoćice: do 31. 12. historyczna wystawa „Drewniane kościoły w Cieszyńskiem”. Otwarte wt-pt: 8-12, 12.30-16, so-nie: 13-17.



Sporym zainteresowaniem cieszyła się wystawa dokumentująca działalność „BŚ”.

»Beskid« zakończył sezon

Dokończenie ze str. 1
- Jeśli zaś chodzi o przyszły sezon, którego program znajdziecie w nowych kalendarzykach „Beskidu”, będzie tych wycieczek 46 - poinformował kolegów K. Macura. - Oprócz wycieczek w nasze Beskidy będą też wyprawy do Polski i na Słowację.
Dużym zainteresowaniem cieszyła się okolicznościowa wystawa, którą z zainteresowaniem oglądali nie tylko członkowie „Beskidu”, ale także liczni goście - przedstawiciele Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie z kierownikiem placówki, **Anną Olszewską** (dla „Beskidu” przywieźli prezent w postaci aparatury nagłaśniającej i mikrofonów), zarządów głównych PZKO i Macierzy Szkolnej, gospodarze mosteckiego MK PZKO, a także członkowie zaprzyjaźnionych klubów turystów z Trzyńca i Czadcy.
Krótkim programem urozmaicił spotkanie chór „Crescendo” z bystrzyckiej PSP im. Stanisława Hadyny.

WYSTAWA POLSKIEJ KSIĄŻKI POŻEGNAŁA ZAOLZIE Z Jabłonkowa do Ostrawy

JABŁONKOW (BJK) - Wczoraj w jabłonkowskim Domu PZKO została zakończona tegoroczna Wystawa Polskiej Książki. Odbывая się po Cz. Cieszynie, Karwinie i Trzyńcu czwartki jej wernisaż odbył się tu w piątek, a otworzył go prezes MK PZKO **Jan Ryłko** w obecności szefowej Stowarzyszenia Przyjaciół Polskiej Książki, **Heleny Legowicz**, oraz ponad 40 miłośników książki. Również tutaj zaprezentowano najnowszą produkcję wydawniczą w Polsce oraz wydawnictwa Śląska Cieszyńskiego, które ukazały się w 2006 roku. Przekazane przez wydawnictwa na ręce SPKK wystawiane komplety książek będą stopniowo przekazywane do bibliotek regionu.
Na wernisażu przedstawiono także jabłonkowskiej publiczności książkę **Henryka Jasiczka** „Wiersze”, którą w tym roku wydało SPKK z okazji 30. rocznicy śmierci poety. Wiersze z tej właśnie książki zarecytował obecny na wystawie aktor i dyrektor Sceny Polskiej **Karol Suszka**. Również do Jabłonkowa trafiła wystawa poświęcona życiu i twórczości H. Jasiczka, przygotowana przez Ośrodek Dokumentacyjny Kongresu Polaków w RC. Całości zaś towarzyszył kiermasz książki, który już tradycyjnie zapewnia czesko-cieszyńską Księgarnia ALFA. Dzięki tej książce prezentowanej na wystawie można było kupić lub zamówić.
W grudniu wystawa zostanie jeszcze raz przedstawiona publiczności, tym razem w lokalach Czesko-Polskiej Izby Handlowej w Ostrawie.

KLUB FILMU POLSKIEGO ZAPRASZA

Piątek z Gombrowiczem

BYSTRZYCA (kor) - Zaledwie dwa tygodnie minęły od pokazu nakręconego w koprodukcji polsko-szwajcarskiej filmu „Kohysanka” w reżyserii i wg scenariusza **Ephraima J. Seveli**, a tu Klub Filmu Polskiego zaprasza miłośników dobrego kina na kolejne spotkanie. Odbędzie się ono w piątek 1 grudnia o godz. 17.00. W kinie w Bystrzycy zostanie wyświetlony film „Pornografia” **Jana Jakuba Kolskiego**, nakręcony wg powieści Witolda Gombrowicza.
„Pornografia” to osadzona w realiach II wojny światowej, dziejąca się w okupowanej Polsce historia literata Witolda i jego przyjaciela Fryderyka. Para bohaterów, na zaproszenie Hipolita, emigruje z Warszawy do majątku ziemskiego w Galicji. Hipolit i jego bliscy wiodą spokojny, wiejski żywot, starając się przeczekać trudny czas wojny. Przybycie tajemniczych gości odmienia tę sytuację, a dzieje się tak za sprawą intrygi sprowokowanej przez Witolda, intrygi, której reżyserem jest Fryderyk. Obaj bohaterowie centralną postacią swojej gry czynią

W czwartek o 19.30

OSTRAWA (mro) - W najbliższy czwartek 30 bm. emisja „Kwadrańca Polskiego” na fali regionalnej rozgłośni Czeskiego Radia będzie przesunięta na godz. 19.30. Powodem przesunięcia polskich wiadomości będzie transmisja koncertu Orkiestry Ostrawskiego Radia oraz jej gości. „Kwadrańca” będzie emitowany zaraz po skończeniu koncertu.

WTOREK 28 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Wiadomości 9.00 Domisie 9.20 CKM Bouanerges (rep.) 9.35 O Polsce i Polakach - Studiuje w Polsce 9.55 Piosenki Kazimierza Grzeszkowika 10.50 Historia ziarnka psianki (film dok.) 11.15 Sprawa dla reportera 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Sportowy tydzień 13.30 Wiedźmy (s.) 14.20 Benefis Zbigniewa Buczkowskiego 15.00 Reportaż 15.15 Opowieść o Wolnej Europie (film dok.) 16.10 Domisie 16.30 Też czołwa bajeczka 16.40 Filmowa Encyklopedia Łodzi i okolic (rep.) 17.00 Teleexpress 17.15 Ojczyzna polszczyzna 17.30 CKM Bouanerges (rep.) 17.45 Ze sztuka na ty 18.15 Sprawa dla reportera 19.00 Wiadomości Polonijne 19.15 Miś Uszatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Polonusi w Europie - Kształtowanie Szwajcarii (rep.) 21.20 Kochaj mnie (s.) 21.45 Smak Europy 21.55 A dobro Polski? 22.40 Glob 2006 (mag.) 23.10 Animowany świat wyobraźni - Magritte 23.20 Animowany świat wyobraźni - Media 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.53 Sport Telegram 0.00 Ambasador polskości (film dok.) 0.55 Historia ziarnka psianki (film dok.) 1.20 Uszatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Klan (s.) 2.35 Plebania (s.) 2.50 Wiadomości Polonijne 3.05 Polonusi w Europie - Kształtowanie Szwajcarii (rep.) 3.25 Kochaj mnie (s.) 3.55 A dobro Polski? 4.35 Glob 2006 (mag.)

ŚRODA 29 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Wiadomości 9.00 Domowe przedśkoło 9.25 Wierze, wątpię, szukam 9.50 Zaproszenie 10.10 Co tu jest grane? 10.30 Świadkowie nieznanych historii 11.00 Ze sztuka na ty 11.30 Nieparzyński (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Wiadomości Polonijne 13.15 Polonusi w Europie 13.40 Kochaj mnie (s.) 14.05 Romane Dywesa czyli cygańskie dni Gorzów 2006 15.00 A dobro Polski? 15.40 Glob 2006 (mag.) 16.05 Domowe przedśkoło 16.30 Laboratorium XXI wieku (mag.) 17.00 Teleexpress 17.15 Oto jest pytanie (teleturniej) 17.40 Wierze, wątpię, szukam 18.10 Spokalni się w Borowiczach (rep.) 18.35 Zaczisze gwiazd - Piotr Cyrwus 19.00 Zaolzie 19.15 Film pod strasnym tytułem (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Polska racja 21.30 Egzamin z życia (s.) 22.15 Tygodnik „Solidarność” (film dok.) 22.45 Polacy 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.53 Sport Telegram 0.00 Desperaci - wybuchowa historia PRL-u - Pięta Lenina (s. dok.) 0.25 Oto jest pytanie (teleturniej) 0.50 Spokalan z profesorem Zinem 1.15 Film pod strasnym tytułem (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Polska racja 3.20 Egzamin z życia (s.) 4.05 Pamiętą o mnie (koncert zyci).

CZWARTEK 30 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Wiadomości 9.00 Budzik 9.25 Anna Dymna - spotkamy się 9.50 Zaolzie 10.05 Zaczisze gwiazd (s.) 10.30 Architektura Warszawy - Czasy Stanislawska 10.40 Oto jest pytanie (teleturniej) 11.05 Unijnym traktem (rep.) 11.25 Skarbiec (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.30 Plebania (s.) 12.55 Polska racja 13.25 Egzamin z życia (s.) 14.10 Tygodnik „Solidarność” (film dok.) 14.35 Dubidu (quiz muz.) 16.10 Budzik 16.35 Kwadrans na kawę (mag.) 17.00 Teleexpress 17.15 Oto jest pytanie (teleturniej) 17.45 Raj (mag.) 18.10 Anna Dymna - spotkamy się 18.40 Skarbiec (mag.) 19.15 Proszę słońca (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Pogoda dla kierowców 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 To jest pasja (rep.) 21.15 Teatr TV - Emigranci 23.30 Panorama 23.45 Biznes 23.48 Sport Telegram 23.55 Misja specjalna (mag.) 0.25 Oto jest pytanie (teleturniej) 0.50 Anna Dymna - spotkamy się 1.15 Proszę słońca (s.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 To jest pasja (rep.) 3.05 Teatr TV - Emigranci.

PIĄTEK 1 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Wiadomości 8.35 Kawa czy herbata? 8.55 Był taki dzień (felieton) 9.00 Domowe przedśkoło 9.25 Żegnaj, Rockefeller (s.) 9.50 Raj (mag.) 10.20 Oto jest pytanie (teleturniej) 10.45 Regionalia (mag.) 11.15 Wratysłavia Cantans 2006 - powrót do korzeni 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 To jest pasja (rep.) 13.15 Hity satelity 13.30 Teatr TV - Emigranci 15.35 Misja specjalna (mag.) 16.05 Domowe przedśkoło 16.30 Żegnaj, Rockefeller (s.) 17.00 Teleexpress 17.15 Święta wojna (s.) 17.40 Zdarzyło się - Polska bandera w

Kłajpedzie (rep.) 18.05 Okazja (s.) 18.30 Regionalia (mag.) 19.00 Wiadomości Polonijne 19.15 Bolek i Lolek wyruszają w świat (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Mówi się ... 21.20 Hity satelity 21.35 Na dobre i na złe (s.) 22.30 Duże dzieci (talk-show) 23.10 Porozmawiajmy 23.55 Wronia autoironia - FAMA '96 0.50 Nieparzyński (s.) 1.15 Bolek i Lolek wyruszają w świat (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Wiadomości Polonijne 3.05 Mówi się ... 3.25 Hity satelity 3.40 Na dobre i na złe (s.) 4.30 Duże dzieci (talk-show) 5.10 Święta wojna (s.) 5.35 Zdarzyło się - Polska bandera w Kłajpedzie (rep.).

SOBOTA 2 GRUDNIA

6.00 Plebania (s.) 8.00 Dla niesłyszących - Echa Panoramy 8.35 Trzy Szalone Zera (s.) 9.00 Mówi się ... 9.20 Wiadomości Polonijne 9.35 Święta wojna (s.) 10.00 Porozmawiajmy 10.45 Klan (s.) 11.55 Smak Europy - Galeria pamiątek toruńskich... 12.05 Podróżie kulturalne Roberta Makłowicza - Smak Zadaru 12.30 Okazja (s.) 13.00 Wiadomości 13.10 Na dobre i na złe (s.) 14.00 Ring (talk-show) 14.40 Made in Poland (teleturniej) 15.10 The Best of Maanam. Koncert live 16.00 Z daleka, a z bliska 17.00 Teleexpress 17.25 Tam gdzie jesteśmy - Lot Sokola (rep.) 17.55 Pamiętą o mnie (koncert zyci) 18.15 Reportaż 18.30 M jak miłość (s.) 19.15 Kulfony, co z ciebie wyrosnie (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Epitańium dla Barbary Radziwiłłowej (film pol.) 21.35 Od arii do piosenki - Kazimierz Kowalski zaprasza 22.20 Widowsko 23.00 Recital na dwa głosy - Elżbieta Mielczarek i Marek Grochala 23.35 Z daleka, a z bliska 0.30 M jak miłość (s.) 1.15 Kulfony, co z ciebie wyrosnie (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.50 Sport 2.00 Epitańium dla Barbary Radziwiłłowej (film pol.) 3.25 Reportaż 3.40 Co tu jest grane? 4.00 Okazja (s.) 4.30 Tam gdzie jesteśmy - Lot Sokola (rep.) 5.00 Od arii do piosenki - Kazimierz Kowalski zaprasza.

NIEDZIELA 3 GRUDNIA

6.00 Ring (talk-show) 6.40 Reportaż 6.50 Pamiętą o mnie 7.15 Z daleka, a z bliska 8.10 M jak miłość (s.) 9.00 Słowo na niedzielę 9.05 Ziarno (mag.) 9.30 Magiczne drzewo (s.) 10.00 Książka tygodnia 10.05 Złotopolscy (s.) 11.00 Salon kresowy 11.15 Niedzielne muzykowanie - Koncert fortepianowy G-dur U. A. Mozarta - gra Piotr Anderszewski 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Aniol Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Transmisja Mszy Świętej z bazyliki Świętej Trójcy w Gdańsku 14.10 Alternatywy 4 (s.) 15.05 Program rozrywkowy 16.00 Zaproszenie 16.20 Biografie - Natasza Goerke - przesłuchanie emigranta (film dok.) 17.00 Teleexpress 17.25 Mój pierwszy raz 18.15 Reportaż 18.30 M jak miłość (s.) 19.15 Król Maciuś Pierwszy (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Wielkie rzeczy (s.) 2.50 Zaproszenie 3.15 Alternatywy 4 (s.) 4.15 Salon kresowy 4.30 Program rozrywkowy 5.20 Biografie - Natasza Goerke - przesłuchanie emigranta (film dok.) 6.00 M jak miłość (s.) 6.50 Ziarno (mag.) 1.15 Król Maciuś Pierwszy (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.50 Sport 2.00 Wielkie rzeczy (s.) 2.50 Zaproszenie 3.15 Alternatywy 4 (s.) 4.15 Salon kresowy 4.30 Program rozrywkowy 5.20 Biografie - Natasza Goerke - przesłuchanie emigranta (film dok.)

PONIEDZIAŁEK 4 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Wiadomości 8.35 Kawa czy herbata? 8.55 Był taki dzień (felieton) 9.00 Jedyńca 9.25 My Wy Oni (mag.) 9.50 Zdarzyło się - Polska bandera w Kłajpedzie (rep.) 10.10 Mój pierwszy raz 11.00 Biografie - Natasza Goerke - przesłuchanie emigranta (film dok.) 11.35 Polacy w Kanadzie (rep.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Tam gdzie jesteśmy - Lot Sokola (rep.) 13.30 M jak miłość (s.) 14.15 Wielkie rzeczy (s.) 15.05 Salon kresowy 15.20 Sapieha, księżka buszu (film dok.) 16.05 Kolorowe nutki 16.15 Jedyńca 16.40 Wyprzedzić chorobę - Rób co chcesz, tylko nie pal (mag.) 17.00 Teleexpress 17.15 Spotkanie z profesorem Zinem 17.40 My Wy Oni (mag.) 18.05 To jest temat - Za horyzontem 18.15 O Polsce i Polakach - Jest takie miejsce - Krzyżczy (s. dok.) 18.30 Z archiwum IPN (mag.) 19.05 Kościół i świat (mag.) 19.15 Bajki zza okna (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Sportowy tydzień 21.30 Wiedźmy (s.) 22.15 Wygnaćcy - nieznaną bohaterowie Solidarności (film dok.) 23.05 Polacy w Kanadzie (rep.) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.53 Sport Telegram 0.00 Kinematograf (mag.) 0.25 O Polsce i Polakach - Jest takie miejsce - Krzyżczy (s. dok.) 0.45 Z archiwum IPN (mag.) 1.15 Bajki zza okna (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Sportowy tydzień 3.20 Wiedźmy (s.) 4.05 Sprawa dla reportera 4.45 Wygnaćcy - nieznaną bohaterowie Solidarności (film dok.) 5.35 Polacy w Kanadzie (rep.).

WEEKEND NA LODOWISKACH: RADOŚĆ POD JAWOROWYM I W ORŁOWEJ

Trzyniec ze skalpem Czechich Budziejowic

Koncepcyjna praca trenera Jiřego Juřika święci sukces, pod jego wodzą zespół Stalowników Trzyniec gra ostatnio coraz lepiej. W 27. kolejce O2 Ekstraligi hokeiści Trzyniec po zwycięskiej bitwie pokonali u siebie 2:1 lidera z Czechich Budziejowic. Stalownicy znów mogli liczyć na niezawodnego Martina Vojtkę, który w ostatnich kolejkach złapał znakomitą formę. - Po raz kolejny dobrze spisali się obrońcy, ale nie ukrywam, że mieliśmy też sporo szczęścia - powiedział „GL” trener Trzynca Jiří Juřik. Przy stanie 1:0 gospodarze nastawili się na obronę własnej strzely i szybkie kontry. Z podobną taktyką zagrają trzyniecianie dziś na lodzie pierwszego w tabeli Liberca (18.30).



Spory udział w zwycięskim голу Trzynca miał też polski napastnik Marcin Koluż (w środku).

O EKSTRALIGA

● TRZYNIEC - CZ. BUDZIEJOWICE 2:1 (0:0, 1:0, 1:1). Bramki: 30. Korhoń, 59. Tesařik - 57. V. Hübl. Sędziował Kubeř. Kary 7:8, wykorzystane 1:1. W. 2762. Każda seria ma kiedyś swój kres. Hokeiści Czechich Budziejowic w ostatnich dwóch sezonach zwycięsko wychodzili z pojedynków z Trzyncem, ale tym razem szczęście uśmiechnęło się do Stalowników. W wyrównanym meczu, z minimum błędów po obu stronach, zadecydowały drobności. W 30. minucie krążek po strzale Tomasa obrońcy Czechich Budziejowic nie zdążył sprzątnąć w bezpieczne miejsce i Korhoń z dobitki zapewnił gospodarzom prowadzenie. Dramatyczna trzecia tercja w przeważnej części przebiegała pod dyktando gości, którzy za wszelką cenę dążyli do wyrównania. Lider tabeli doczekał się w 57. minucie, wykorzystując przewagę liczebną za faul Korhonia. Kiedy wszyscy pogodzili się już był z dogrywką, gospodarze uderzyli po raz drugi. W przewadze liczebnej z dystansu buknął Tesařik, a krążek trochę szczęśliwie wpadł do siatki. Kawał dobrej roboty wykonał tu polski napastnik Marcin Koluż, który umiejętnie zasłonił bramkarzowi widok. TRZYNIEC: Vojtek - Tesařik, Výtisk, Kroupa, Frolo, D. Seman,

Pácal, Kundrátek - Steber, Stefanka, Skořepa - Vajtek, Peterek, Martyněk - Korhoń, Polonský, Tomas - J. Daneček, Koluż, Vrba. Lokaty: 1. Liberec 50, 2. Cz. Budziejowice 49, 3. Pardubice 45, ... 9. Trzyniec 40, 12. Witkowiec 35 pkt. DZIS: Liberec - Trzyniec (18.30).

I LIGA

● HRADEC KRALOWEJ - HAWIERZÓW 5:1 (2:0, 0:1, 3:0). Bramki: 9. Roubík, 12. Hendrich, 48. Volbráb, 51. Prošek, 55. Haluza - 30. M. Sikora. Sędziował Blecha. Kary 5:9, wykorzystane 3:0. W. 2662. Z przodownictwa tabeli utrzymywali hawierzowianie krok do trzeciej tercji. W 30. minucie Marek Sikora był w właściwym czasie we właściwym miejscu, obniżając po strzale Finka na 2:1. To było jednak ze strony Panter wszystko. W ostatniej odsłonie gościom zabrakło większej dyscypliny. Lider I ligi wykorzystał dwie przewagi liczebne, wychodząc w 51. minucie na prowadzenie 4:1. Piąty gwóźdź do hawierzowskiej trumny wbil w 55. minucie Haluza. Strzałem pod poprzeczkę nie dal szansa bramkarzowi Novotnemu. HAWIERZÓW: Novotný - Ovčáček, Klimeš, Galvas, Hegegy, Lašek, Vavruša, Peřtuka,

I LIGA

● HC ORŁOWA - HODONIN 3:2 (2:0, 1:0, 0:2). Bramki: 9. Zientek (as. Stránský), 19. Lhotský, 37. Grygar (Pavlas) - 54. Pochylý, 60. Kučera. W. 1000. Orłowianie idą jak burza. Podopieczni trenera Jana Vavrečky w niedzielę uporali się u siebie z kolejnym trudnym rywalem, utrzymując się w fotelu wicelidera tabeli. W pojedynku z Hodoninem uwidoczniła się jednak stara bolączka Orłów - asekuryngi hokej w trzeciej tercji. Gospodarze zamiast dobić przeciwnika czwartym golem, w ostatniej odsłonie nieprzebieżnie pofolgowali. Hokeiści Hodonina wyczułi szanse, robiąc z meczu łatwy dramat. Lokaty: 1. Szumperk 44, 2. Orłowa 44, 3. Hodonin 41 pkt. W niedzielę 3 grudnia: Szternberk - Orłowa. JANUSZ BITTMAR

MISTRZOSTWA ŚWIATA W SIATKÓWCE MĘCZYZN

Pora na Rosję

Trwa światna passa polskiej siatkarzy w mistrzostwach świata w Japonii. Podopieczni trenera Raula Lozano w weekend łatwo uporali się z Tunezją i Kanadą (3:0) i są jedyną drużyną na tych mistrzostwach, która w siedmiu spotkaniach nie straciła jeszcze seta. Najważniejszy mecz jednak dopiero przed Polakami. Dzisiaj „biało-czerwoni” trafią na Rosję, zwycięstwo w tym meczu zapewni Polakom awans do półfinału. Spotkanie rozpoczyna się o godz. 7.00, bezpośrednio transmisję z meczu przeprowadzą kanał Polsat. Na zakończenie drugiej fazy turnieju Polacy zagrają jutro z Serbią i Czarnogorą.

Ekstraliga piłkarzy ręcznych

KARWINA - KOPRYWNICZA 39:21 (20:10). Karwiniacy po średnioj przegranej w Zubrzy wzięli się w garść, rehabilitując się częściowo w oczach swoich kibiców. W drugiej połowie trener Jiří Keřtl dał pograc także rezerwowym zawodnikom. KARWINA: Marjanovič, Mrkva - Bednařik 2, Pěšek 4, Heinz T. 3/2, Indjič 8, Zdráhal 5, Sobol 2, Šulc 5, Mrózek 1, Šzymon 1, Kubis 3, Pořárek 2, Račnák 3. Lokaty: 1. Zubrzy 23, 2. Karwinna 22, 3. Dukla Praga 22 pkt. W niedzielę 3 grudnia: Karwinna - Lowosice. (jb)

W polskiej drużynie wszyscy zdawali sobie sprawę z rangi dzisiejszego meczu. Pomimo znakomitej formy Polaków w Japonii to Rosjanie są faworytami spotkania. Po raz pierwszy w tych mistrzostwach „biało-czerwoni” zmierzą się z rywalem z najwyższej półki. Za kadencji argentyńskiego trenera Raula Lozano Polacy dwukrotnie zmierzli się z Rosjanami. W Rzeszowie podczas kwalifikacji do mistrzostw świata, jak również w ubiegłorocznych mistrzostwach Europy Polacy przegrali 1:3. (jb)

Fortuna ekstraliga florbalistów

ML. BOLESŁAW - HAWIERZÓW 5:10 (2:4, 0:3, 3:3). Bramki: 9. Ekl, 12. J. Bouška, 43., 46., i 59. P. Bouška - 3. i 59. Lehl, 4. i 48. P. Kožuřnik, 12. i 58. Jendřáček, 13. i 27. Kręmeř, 25. M. Kožuřnik, 39. Pláček. W. 123. W 11. kolejce Fortuna Ekstraligi florbalistów Torpeda Hawierzów bez większych kłopotów

sięgnęli po zwycięstwo na parkiecie Młodej Bolesławi. Gościom wychodziły stałe fragmenty gry. Po голу Pláška na 2:7 mecz dogrywał się z przysmusu. Lokaty: 1. Strzeszowice 25, 2. Budldog 24, 3. Hawierzów 22 pkt. W sobotę 2 grudnia: Hawierzów - Vinohrady. (jb)

I liga piłkarska

OSTRAWA - LIBEREC 1:1 (0:0). Bramki: 70. Rajtoral - 73. Pukl. Sędziował Jiřek. W. 7103. Wiele wskazuje na to, że trener Banika Karel Veřeřa znalazł nowego snajpera. Ofensywny pomocnik František Rajtoral trafił do siatki rywala po raz czwarty z rzędu. OSTRAWA: Raška - Marek, Klímpf, Besta, Hoffmann - Rajtoral, Bystrý, Lukeř, Metelka (77. Žůrek) - Varadi (58. Mičola), Střihavka (88. Magera). Lokaty: 1. Sparta 33, ... 9. Ostrava - 21 pkt. W niedzielę 3 grudnia: Slavia - Ostrava. (jb)

Sport Wolski

■ PS W SKOKACH NARCIARSKICH: MALYSZ NA 34. MIEJSKO. Pogoda wygrała z najlepszymi skoczkami pierwszym w tym sezonie konkursu Pucharu Świata w skokach narciarskich, który odbył się w Kausamo. Z powodu złej aury rozegrano tylko jedną serię, która przyniosła wiele niespodzianek, a pod adresem dyrektora PS Waltera Hoffera spopyślał się ze wszystkich stron ostre słowa krytyki. Triumfotorem konkursu został Fin Arttu Loppa. Bardzo słabo zaprezentowali się najlepsi zawodnicy z poprzedniego sezonu. Wśród przegranych był także Adam Malysz, który zajął 34. pozycję. Lappi skoczył 141 metrów, za co dostał notę 154,8 pkt. Drugie miejsce zajął podwójny mistrz olimpijki z Salt Lake City Szwajcar Simon Ammann (136,5 m, 145,7 pkt), a trzecie Norweg Andres Jacobsen (137,5 m i 145,5 pkt).

Nieoczekiwanie najlepszym z Polaków został Stefan Hula, który zajął 12. pozycję (121,5 m, 116,7 pkt). Pozostał „biało-czerwoni” nie znaleźli się w pierwszej „30”, która zdobywa punkty w Pucharze Świata. Piotr Żyła był 32. (106 m, 82,8 pkt), Malysz 34. (106, 81,3), a Kamil Stoch 46. (98, 63,4). W najbliższy weekend PS przenosi się do Lillehammer. ■ PS W BIEGACH NARCIARSKICH: SŁABY WYSTĘP KOWALCZYK. Finka Virpi Kuitunen wygrała w fińskim Kausamo bieg narciarski Pucharu Świata na 10 km techniczną klasyczną. Kuitunen wyprzedziła o 44,1 s aktualną liderkę PS - Norweżkę Marit Bjørgen oraz o 49,2 s Estonkę Kristine Smigun. 27. miejsce zajęła jedyna ze startujących Polek Justyna Kowalczyk, która straciła do zwyciężczyni 2:14,0. (jb, PAP)